

A Költségvetési Tanács Véleménye**Magyarország 2019. évi központi költségvetési törvényjavaslatának zárószavazásához****I.****A Vélemény előkészítésének előzményei, jogszabályi alapja és nyilvánossága**

A Költségvetési Tanács (a továbbiakban: Tanács, KT) a Magyarország gazdasági stabilitásáról szóló 2011. évi CXCV. törvény (a továbbiakban: Stabilitási törvény, Stab. tv.) 25. §-a alapján alakítja ki a központi költségvetésről szóló törvényjavaslat elfogadásához szükséges – az Alaptörvény 44. cikk (3) bekezdése szerinti – előzetes hozzájárulásra vonatkozó álláspontját. Ennek során a Tanács azt vizsgálja, hogy a törvényjavaslat megfelel-e az államadósság-mutató mértékére vonatkozó, az Alaptörvény 36. cikk (5) bekezdésében előírt csökkenés követelményének.

A KT a Magyarország 2019. évi központi költségvetéséről szóló törvényjavaslat tervezetéről kialakított 3/2018.06.07. számú Véleményében megállapította, hogy a „Stab. tv. szerinti – változatlan árfolyamon számított – 2018. évi adósságmutatónak (a GDP 72,9 százaléka) és a 2019. évi adósságmutatónak (a GDP 70,3 százaléka) a törvényjavaslat tervezetében bemutatott alakulása összhangban van a 2018. és a 2019. évi tervezett és várható makrogazdasági és költségvetési folyamatokkal, teljesíti az Alaptörvény 36. cikk (5) bekezdésének (államadósság-szabály) követelményét”. Rögzítette egyben azt is, hogy „az adósságráta csökkenés tervezett mértéke megfelel az Európai Unió államadósságra vonatkozó előírásának is”. A Tanács e Véleményének indokolásában kiemelte: a „tervezett 2,6 százalékpontos csökkenés azt jelenti, hogy az államadósság-szabály akkor is teljesül, ha a hazai gazdasági növekedés esetleg elmarad a tervezettől”, továbbá az adósság csökkenését támogatja, hogy „a központi alrendszer pénzforgalmi hiánya csökken a 2018. évi előirányzathoz képest” és a devizaadósság részaránya is tovább mérséklődik. A KT – tekintettel a költségvetési kockázatokra – szükségesnek tartotta a költségvetési hiánycél biztonságos tartása érdekében az Országvédelmi Alap előirányzatát 60 Mrd forintban állapítani meg, és egyetértett azzal, hogy felhasználására a törvényjavaslatban rögzített kritériumok teljesülése esetén kerülhessen sor.

A Tanácsnak a Magyarország 2019. évi központi költségvetéséről szóló törvényjavaslat tervezetére kialakított 3/2018.06.07. számú Véleményében foglaltakra adott kormányzati választ a T/503/854. számon benyújtott törvényjavaslat tartalmazza. Erre – a Tanács felhatalmazása alapján – a törvényjavaslat általános vitájának kezdetén a Tanács elnöke a Vélemény szóbeli ismertetése keretében részletesen kitért.

A KT által véleményezett tervezethez képest az Országgyűlésnek benyújtott T/503/854. számú törvényjavaslatban nem változtak jelentősen az előirányzatok. A bevételi és a kiadási főösszeget egyaránt mintegy 106 milliárd forinttal növelő változtatásokat figyelembe véve a Tanácsnak a tervezetre tett megállapításai a benyújtott törvényjavaslatra is helytállóak. A Tanács elnöke a törvényjavaslat általános vitájának kezdetén elmondott expozéjában külön kiemelte – a kockázatokra tekintettel – a költségvetés tartalékainak megemelését.

Az Országgyűlés Elnöke 2018. július 16-án az OE-41/323-1/2018. számú levelével küldte meg a Tanács elnöke részére a Magyarország 2019. évi központi költségvetéséről szóló – az Országgyűlés által

elfogadott módosítások átvezetését is tartalmazó T/503/854. számú egységes költségvetési törvényjavaslatot, kérve a Tanács Stabilitási törvény 25. §-a szerinti véleményét az államadósság-szabálynak való megfelelésegről, valamint az Alaptörvény 44. cikk (3) bekezdése szerinti előzetes hozzájárulásának megadását a törvényjavaslat zárószavazásához.

II.

A Költségvetési Tanács Véleménye

A Tanács a 2018. július 17-én tartott ülésén a Magyarország 2019. évi központi költségvetéséről szóló T/503/854. számú egységes költségvetési törvényjavaslatnak a Stabilitási törvény 25. §-a szerinti vizsgálata alapján az alábbi Véleményt alakította ki.

1) A Tanács megállapítja, hogy a 2019. december 31-i tervezett államadósság-mutatónak a Magyarország 2019. évi központi költségvetéséről szóló T/503/854. számú egységes költségvetési törvényjavaslat 3. § (3) bekezdésében tervezett mértéke megalapozott, a Stab. tv. rendelkezései szerint került megállapításra, összhangban van a törvényjavaslat alapját képező makrogazdasági és költségvetési folyamatokkal. Mivel a 2019. év végére számított államadósság-mutató értéke 2,6 százalékponttal alacsonyabb a 2018. év végére várt mutató értékénél, így az Alaptörvény 36. cikk (5) bekezdésének követelménye is teljesül.

2) Ebből következően a Tanács megadja az Alaptörvény 44. cikk (3) bekezdése szerinti előzetes hozzájárulását a T/503/854. számú egységes költségvetési törvényjavaslat zárószavazásához.

3) A Tanács felhatalmazza az elnökét, hogy Véleményéről haladéktalanul tájékoztassa az Országgyűlés Elnökét, s azt az Országgyűlés zárószavazást megelőző ülésén ismertesse.

III.

A Tanács Véleményének indokolása

A T/503. számon benyújtott törvényjavaslatban foglaltakhoz képest az Országgyűlés által elfogadott előirányzat-változtatások azonos összeggel (267,5 millió forinttal) növelik a bevételi és a kiadási főösszeget. Így a módosítások által a központi alrendszer pénzforgalmi hiánya nem változott. Nem módosult az államháztartás uniós módszertan szerint számított hiánya sem.

Az Országgyűlés által támogatott módosítások összességében 30,3 milliárd forint kiadás növekményt jelentenek. Ezen belül 4,6 milliárd forinttal emelkedett a nemzetiségi célok támogatása, 3,3 milliárd forinttal a Szegedi Ifjúsági Centrum fejlesztése, 2,5-2,5 milliárd forinttal a Steindl Imre Program, valamint a Tanoda Program támogatása, 2-2 milliárd forinttal az útdíj-rendszerek működtetését szolgáló fejlesztések, valamint az aktív kikapcsolódás fejlesztését és népszerűsítését szolgáló előirányzat. A kiadás növekmények fedezetét a bevételek előirányzatának – ezen belül az általános forgalmi adó (4,6 milliárd forinttal), valamint a jövedéki adó (4,6 milliárd forinttal) történő – megemelésével és egyes kiadások előirányzatának csökkentésével teremtették meg.

A rendkívüli kiadásokra szolgáló és a fejezeti stabilitási tartalékok, valamint az Országvédelmi Alap előirányzata nem változott. Azt is figyelembe véve, hogy az adósságmutató csökkenése jóval meghaladja az előírt mértéket, összességében a KT megítélése szerint a kockázatok ellensúlyozására megfelelő tartalékok állnak rendelkezésre.

Az egységes költségvetési törvényjavaslatban – azonosan a Tanács által véleményezett törvényjavaslat-tervezettel – az államadósság-mutató 2018 végére 72,9 százalékról 70,3 százalékra csökken. A Tanács az adósságmutató várható csökkenését reálisnak és megalapozottnak, a várható makrogazdasági és költségvetési folyamatokkal összhangban lévőnek tartja. Fontos kiemelni, hogy a Stabilitási törvény értelmében az államadósság-mutató számításakor a külföldi pénznemben fennálló adósságot keletkeztető ügyleteket azonos, a központi költségvetésről szóló törvényben meghatározott árfolyamon kell figyelembe venni. Az árfolyam elmozdulásai tehát a törvényjavaslat Alaptörvénynek való megfelelését nem befolyásolják. Mindazonáltal a Tanács kedvezőnek tartja, hogy az államadósság devizaaránya a 2011. év végi 52 százalékról 2017. év végére 26 százalékra csökkent és várhatóan a következő években is tovább mérséklődik, valamint az adósságfinanszírozás elsősorban hazai megtakarításokra támaszkodik. Ennek következtében jelentősen csökkent az az adósság kitettsége külső hatásoknak.

A KT a törvényjavaslat tervezetére vonatkozó 3/2018.06.07. számú Véleményének indokolásában kifejtette, és a T/503/854. számú egységes költségvetési törvényjavaslat alapján is változatlanul úgy látja, hogy az államadósság-szabály akkor is teljesül, ha a gazdasági növekedés esetleg elmarad a tervezettől.

A Költségvetési Tanács széles körűen tárgyalta a gazdasági folyamatokat, beleértve a gazdasági növekedést, az inflációt, a külső tényezőket és a pénzpiac alakulását, valamint ezek lehetséges hatását a 2019. évi költségvetés végrehajtására. Mindezeket figyelembe véve a Tanács az államadósság-mutató Alaptörvényben előírt csökkenését biztonságosan elérhetőnek találta, és ennek alapján adta meg hozzájárulását a törvényjavaslat zárószavazásához. A hiánycél, valamint a kitűzött adósságmutató teljesülése érdekében feltétel azonban, hogy a Kormány részéről 2019-ben is fegyelmezett gazdálkodás valósuljon meg, s a makrofeltételek esetleges megváltozása miatt bekövetkező kiadásnövekedést vagy bevételecsökkenést – élve az elmúlt években megnövekedett mozgástere lehetőségével – megfelelően ellensúlyozza.

A Tanács – miként a T/503/854. számú törvényjavaslat tervezetének véleményezése során – az Állami Számvevőszék és a Magyar Nemzeti Bank értékelését figyelembe véve alakította ki az államadósság-szabály teljesülésével kapcsolatos – a Stab. tv. 25. §-a szerinti – véleményét.

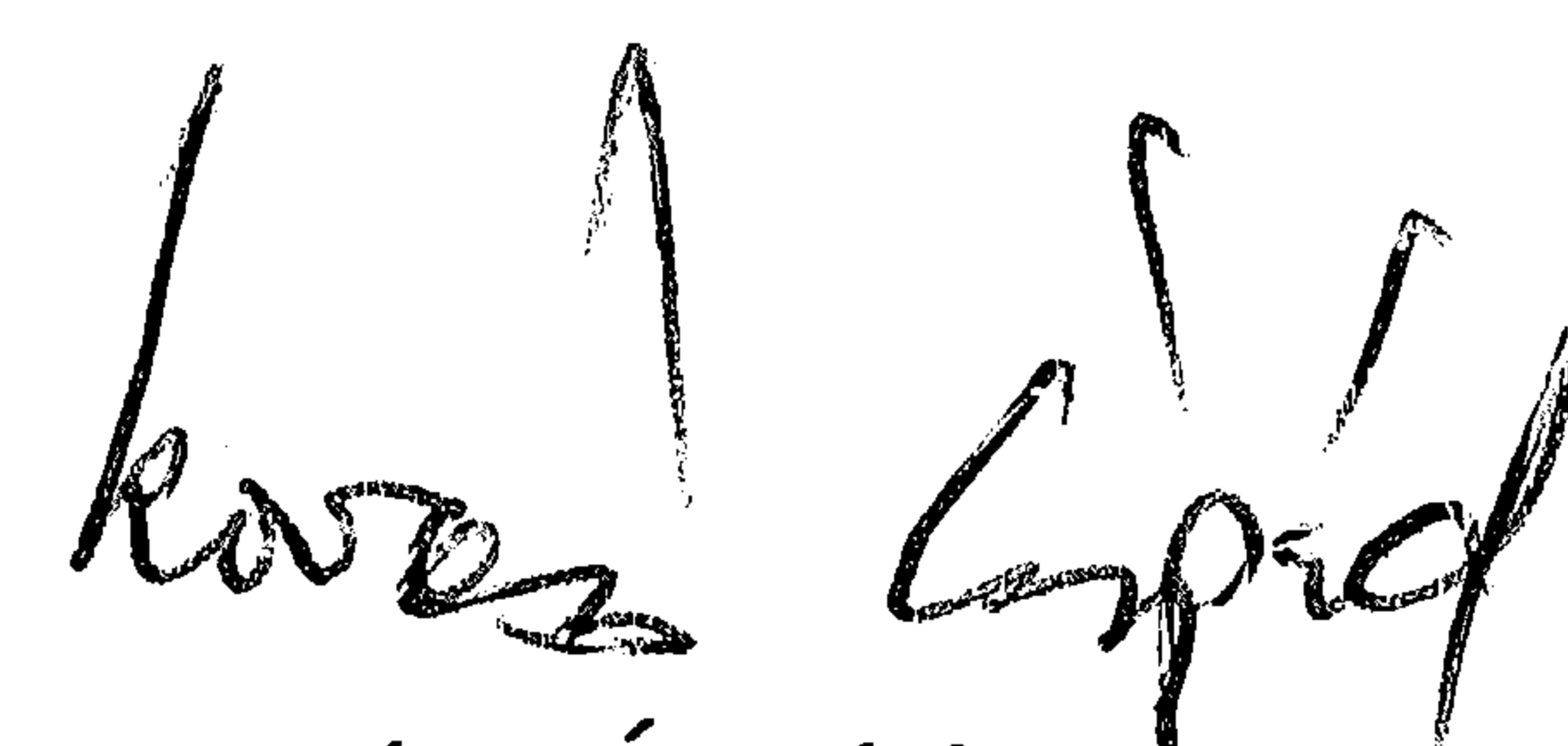
Mindezek alapján adja meg a Tanács hozzájárulását a T/503/854. számú egységes költségvetési törvényjavaslat zárószavazásához.

Budapest, 2018. július 17.

Matolcsy György

Költségvetési Tanács tagja

Kovács Árpád

Költségvetési Tanács elnöke